

Raport
przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Pomieszczeń dla Osób
Zatrzymanych lub Doprowadzonych w Celu Wytrzeźwienia Komendy Powiatowej
Policji w Kwidzynie

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192, dalej: OPCAT) oraz działając na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 12 października 2015 r. do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych lub Doprowadzonych w Celu Wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie (dalej: pdoz, placówka lub izba), udali się przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji (dalej: KMP lub mechanizm): Dorota Krzysztoń (kryminolog), Marcin Kusy i Wojciech Sadownik (prawnicy). W wizytacji wzięła również udział przedstawicielka Biura Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Gdańsku – Zenobia Glac – Ściebura (pedagog resocjalizacyjny oraz oligofrenopedagog).

Celem wizytacji zapobiegawczej przedstawicieli KMP było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania izby przedstawionej przez asp. sztab. Marka Rólkiewicza – Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie;
- oglądzie wszystkich pomieszczeń izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych;
- rozmowie z zatrzymanym;
- zapoznaniu się z następującą dokumentacją pdoz: książką wizyt lekarskich, książką ewidencji osób umieszczonych w pdoz, książką przebiegu służby, wybranymi

protokołami zatrzymań, zaświadczeniami lekarskimi o możliwości pobytu w pdoz, kwitami depozytowymi.

W toku wizytacji wykonano dokumentację fotograficzną oraz dokonano pomiaru powierzchni wybranych pomieszczeń.

Przedstawiciele KMP poinformowali Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie o ustaleniach poczynionych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

Ponadto po zakończeniu wizytacji analizie poddano dokumentację związaną z funkcjonowaniem izby.

2. Legalność pobytu

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Pojemność pdoz wynosi 10 miejsc. W trakcie wizytacji do izby doprowadzony został 1 zatrzymany.

Z przekazanych wizytującym informacji wynika, iż w 2014 r. w pdoz umieszczono 640 osób, w tym: podejrzanych o popełnienie przestępstwa – 265 osób, na polecenie sądu lub prokuratora – 164 osoby, doprowadzonych w celu wytrzeźwienia – 211 osób. Natomiast od początku 2015 r. do dnia wizytacji w pdoz umieszczono 490 osób, w tym: podejrzanych o popełnienie przestępstwa – 222 osoby, na polecenie sądu lub prokuratora – 112 osób, doprowadzonych w celu wytrzeźwienia – 156 osób.

W żadnym z protokołów zatrzymania, które zostały poddane analizie, przedstawiciele mechanizmu nie stwierdzili treści budzących wątpliwości w zakresie czasu pobytu danej osoby w pdoz.

3. Traktowanie przez personel wizytowanej jednostki

Wnioski z rozmowy z osadzonym w izbie wskazują, iż funkcjonariusze pełniący służbę w pdoz dobrze się do niego odnosili.

W izbie funkcjonuje praktyka przeprowadzania sprawdzenia szczegółowego osób umieszczanych w pdoz mającego *de facto* charakter kontroli osobistych, czyli połączonych z obowiązkiem rozebrania się zatrzymanego do naga. Przeprowadza je funkcjonariusz tej samej płci, co osoba osadzona, w miejscu zapewniającym poczucie intymności.

W tym miejscu przedstawiciele KMP zaznaczają, iż regulacja prawna kontroli osobistej stanowi problem systemowy¹. Problem niedostatecznej regulacji prawnej przeprowadzania kontroli osobistych stał się przedmiotem wystąpienia generalnego Zastępcy Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 22 grudnia 2014 r. skierowanego do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich podkreślił, że czynność taka ingeruje w chronione przez art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. - Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm., dalej: Konstytucja RP) prawo do nietykalności i wolności osobistej, którego ograniczenie lub pozbawienie może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie. Podobnie tak głęboka ingerencja w prawo do prywatności, jako ograniczająca prawa i wolności obywatela, może być ustanowiona tylko w ustawie i w określonych sytuacjach. W myśl art. 31 ust. 3 Konstytucji RP ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. W ocenie Rzecznika Policja powinna być uprawniona do wykonywania szczegółowych kontroli celem odebrania przedmiotów potencjalnie niebezpiecznych. Nie może się to jednak odbywać bez właściwej, z punktu widzenia standardu konstytucyjnego, podstawy prawnej. Należy wskazać, iż w odpowiedzi z dnia 2 kwietnia 2015 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych podzielił pogląd RPO, wskazując, iż czynność sprawdzenia szczegółowego winna być uregulowana w ustawie.

Zgodnie z informacjami przekazanymi wizytującym przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji, w przypadku gdy do PdOZ trafiają osoby doprowadzone w celu wytrzeźwienia, profos sprawdza ich stan psychofizyczny poprzez wejście do celi, zgodnie z treścią § 12 ust. 1 Zarządzenia Nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. *w sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (Dz. Urz. KGP, z 2014 r. poz. 33 ze zm.).

^{1 1} Patrz: *Raport Rzecznika Praw Obywatelskich z działalności przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji w roku 2014*, s. 59-60;

https://www.rpo.gov.pl/sites/default/files/BIULETYN%20RZECZNIKA%20PRAW%20OBYWATELSKICH%202015%20C%20nr%204%20C5%B9R%C3%93D%C5%81A_0.pdf

W okresie od początku 2014 r do dnia przeprowadzenia wizytacji na terenie pdoz nie zastosowano w środków przymusu bezpośredniego, nie odnotowano także żadnego zdarzenia nadzwyczajnego.

W tym samym okresie nie prowadzono postępowania dyscyplinarnego przeciwko pracownikom izby. Nie były prowadzone też żadne postępowania sądowe przeciwko personelowi pdoz.

4. Prawo do ochrony zdrowia

Zgodnie z uzyskanymi od Naczelnika Wydziału Prewencji informacjami, badaniem lekarskim objęte są osoby wymienione w treści przepisu § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. z 2012 r., poz. 1102). Ponadto badane są także osoby zatrzymane do sprawy, które znajdują się pod wpływem alkoholu.

W ocenie przedstawicieli KMP badaniom przed umieszczeniem w izbie powinny być poddawane wszystkie osoby. Taka praktyka pozwoliłaby bowiem na zdiagnozowanie ewentualnych przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w izbie. Co więcej, z uwagi na możliwość identyfikacji wszelkich obrażeń ciała i szczególne odnotowanie tego faktu w dokumentacji medycznej, stanowi zabezpieczenie funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w pdoz przed zarzutami dotyczącymi niewłaściwego traktowania. Przedstawiciele KMP przypominają, iż w zakresie badań lekarskich opinię wyraził również Komitet ds. Zapobiegania Torturom i Nieludzkiemu oraz Poniżającemu Traktowaniu lub Karaniu (CPT), w sprawozdaniu dla polskiego rządu z wizyty w Polsce w 2004 r. [(Rada Europy, Strasburg, 11 kwietnia 2005 r.); CPT (2005)3]. W § 44 CPT zalecił *zapewnienie wszystkim nowoprzybyłym bezzwłoczne badanie medyczne i regularne wizyty lekarskie lub pielęgniarskie*. Ponadto zgodnie z Zasadą 24 Zbioru zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia (Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r.), *osobie aresztowanej lub uwięzionej, tak szybko po przyjęciu do miejsca aresztowania lub uwięzienia, jak będzie to możliwe, zostanie zaproponowane odpowiednie badanie lekarskie, a później, kiedy będzie to potrzebne, zapewniona opieka medyczna i leczenie. Opieka medyczna i leczenie zostaną zapewnione bezpłatnie*.

Z uzyskanych przez wizytujących informacji wynika, że badanie lekarskie na terenie izby – co do zasady – odbywa się w pokoju lekarskim, pod nieobecność funkcjonariusza

policji, chyba że lekarz zażąda jego asysty w czasie badania. Jednakże w przypadku świadczeń udzielanych poza pdoz co do zasady policjant jest obecny w gabinecie, chyba, że lekarz poprosi go o opuszczenie pokoju. Przedstawiciele KMP zalecają wyeliminowanie dotychczasowej praktyki polegającej na obecności co do zasady funkcjonariusza policji podczas badania lekarskiego osób umieszczanych w izbie, bez pytania o stanowisko lekarza. Praktyka ta bowiem narusza § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. poz. 1102) zgodnie z którym *decyzję o obecności policjanta w trakcie badania lekarskiego osoby zatrzymanej podejmuje lekarz wykonujący to badanie.*

Warto w tym miejscu odnieść się także do standardów międzynarodowych regulujących wspomnianą problematykę. Zgodnie z treścią Dwudziestego Raportu Generalnego CPT [CPT/Inf (2002)15] (...) *Wszystkie badania lekarskie osób przebywających w areszcie policyjnym muszą być przeprowadzone tak, aby funkcjonariusze służb porządku publicznego nie słyszeli rozmowy lekarza z pacjentem oraz ich nie widzieli, chyba że w szczególnych przypadkach lekarz sobie tego życzy* (fragment § 42).

W przypadku problemów zdrowotnych osoby umieszczonej w pdoz wzywane jest pogotowie ratunkowe.

5. Prawo do informacji

Dokumentem regulującym prawa i obowiązki osób zatrzymanych i umieszczonych w pdoz jest *regulamin pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (dalej: regulamin). W dniu przeprowadzania wizytacji pdoz, zalakowany regulamin i dane teleadresowe były przyklejone do ścian pokoi. W ocenie wizytujących tekst powyższych informacji wydrukowany był zbyt małą czcionką, przez co mógłby być nieczytelny dla osób słabowidzących. Należy podkreślić, że ze względów bezpieczeństwa przy przyjęciu do pdoz odbierane są od osadzonych okulary. Ponadto wizytujący zalecają uzupełnić pokój nr 5 o zerwany tekst regulaminu.

Personel pełniący służbę w pdoz nie dysponował egzemplarzami aktualnych tłumaczeń regulaminu na popularne języki obce. W ocenie przedstawicieli mechanizmu wskazane byłoby, aby pdoz dysponował egzemplarzami tłumaczeń. Takie rozwiązanie pozwoliłoby, w przypadku zatrzymania obcokrajowca nieposługującego się językiem polskim, na jak najszybsze zapoznanie go z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z regulaminu.

Funkcjonariusze policji pełniący służbę w pdoz nie dysponowali także listą adwokatów i radców prawnych wykonujących zawód w okręgu sądowym, do którego przynależy izba. Warto w tym miejscu przypomnieć, że prawo dostępu do obrońcy jest jednym z trzech podstawowych praw przysługujących zatrzymanym, stanowiącym gwarancję przeciwko złemu traktowaniu takich osób.

Zgodnie z zaleceniami CPT (§ 38 Drugiego Sprawozdania Ogólnego Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom [CPT/Inf (92)3]) *dostęp do adwokata/radcy prawnego przez osoby przebywające w areszcie policyjnym powinien obejmować prawo do kontaktowania się oraz do odwiedzin przez adwokata (w obu przypadkach gwarantujących poufność rozmów), jak również, co do zasady, prawo danej osoby do obecności adwokata w czasie przesłuchania*. Mając na względzie nowelizację przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1186, ze zm.), przedstawiciele KMP zalecają, aby osobom zatrzymanym, które wyrażą chęć skorzystania z pomocy obrońcy, udostępniać każdorazowo spis adwokatów i radców prawnych świadczących praktykę w okręgu właściwości KPP w Kwidzynie.

6. Personel

Jak wynika z udzielonych wizytującym przez Naczelnika Wydziału Prewencji informacji, do służby w pdoz przewidzianych jest 11 funkcjonariuszy policji, nie ma wśród nich kobiet. W przypadku zatrzymania kobiety, czynności wobec niej wykonują funkcjonariuszki pełniące dyżur w Komendzie.

Dwunastogodzinny dyżur w izbie sprawowany jest przez jednego funkcjonariusza policji, który nie przebywa fizycznie na terenie pdoz, lecz w pomieszczeniu oficera dyżurnego. Zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. *w sprawie metod i form wykonywania zadań pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* (Dz. U. KGP z 2012 r. poz. 42, ze zm.), kierownik jednostki organizuje służbę w taki sposób, aby w pomieszczeniu pełnił ją co najmniej jeden policjant.

Przedstawiciele KMP pragną zwrócić uwagę na dwa istotne zagadnienia związane z przyjętą w jednostce organizacją pełnienia służby w pdoz.

Pierwszym z nich jest spełnianie przez placówkę standardu minimum określonego w przywołanym wyżej przepisie. Zdaniem pracowników BRPO pełnienie służby w pdoz przez jednego funkcjonariusza policji niesie ze sobą ryzyko braku skutecznej reakcji na mogące

zaistnieć w izbie zdarzenia niepożądane. Policjant wykonując pewne czynności służbowe, np. przyjmując zatrzymanego, nie będzie w stanie zauważyć wypadku, do którego może dojść w jednym z pokoi. Jednocześnie, przy takiej organizacji służby w pdoz może dochodzić do ograniczenia realizacji uprawnień zatrzymanych i ich niewłaściwego traktowania, z powodu realnego braku możliwości zajęcia się kilkoma różnymi sprawami przez jedną osobę i przeprowadzania czynności równie szybko, jak w sytuacji, w której byłyby one realizowane przez przynajmniej dwóch funkcjonariuszy.

Drugim z problemów wartym podkreślenia, jest brak faktycznej obecności funkcjonariusza na terenie pdoz. W ocenie przedstawicieli KMP, pełnienie służby przez osobę odpowiedzialną za izbę w gabinecie oficera dyżurnego komendy, poza brakiem faktycznej gwarancji realizacji wszystkich uprawnień przysługujących przebywającym w izbie zatrzymanym, wydłuża obiektywnie czas reakcji na zgłaszane przez nich potrzeby oraz natychmiastową interwencję w sytuacjach kryzysowych mogących wydarzyć z udziałem zatrzymanych. Podkreślenia wymaga fakt, że placówka nie dysponuje monitoringiem pomieszczeń, więcej na ten temat w pkt 7 Raportu.

Jak wynika z informacji udostępnionych wizytującym, w 2014 i 2015 r. przeprowadzono szkolenia przeznaczone dla funkcjonariuszy policji pełniących służbę w izbie z zakresu pełnienia służby w pdoz

Z uwagi na fakt, iż praca funkcjonariuszy policji pełniących dyżur w pdoz wymaga od nich nie tylko wiedzy merytorycznej, ale także wysokiego poziomu kompetencji interpersonalnych, nie ulega wątpliwości, że pogłębianie umiejętności w obszarze metod i form pełnienia służby w pomieszczeniach jest niewystarczające. Zgodnie bowiem z rekomendacją zawartą w § 60 Drugiego Raportu Generalnego Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) [CPT/Inf (92)3]: *„(...) zdolność do komunikacji interpersonalnej powinna stanowić najważniejszy czynnik w procesie rekrutacji personelu służb egzekwujących przestrzeganie prawa oraz podczas szkolenia powinien zostać położony znaczny nacisk na rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej opartych na szacunku dla godności ludzkiej. Posiadanie takich umiejętności często umożliwia funkcjonariuszowi Policji lub służb więziennych rozładowanie sytuacji, które w przeciwnym wypadku mogłyby stać się przyczynkiem do wybuchu przemocy, zaś bardziej ogólnie prowadzi do obniżenia napięcia oraz podniesienia jakości życia w Policji oraz zakładach więziennictwa, co przynosi korzyść*

wszystkim osobom zainteresowanym". CPT kładzie szczególny nacisk na konieczność rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.

W ocenie przedstawicieli KMP funkcjonariusze policji pracujący w tego typu jednostkach powinni przechodzić systematyczne warsztaty i ćwiczenia praktyczne na temat: pracy z trudnymi klientami, aby personel izby wiedział jak pracować z trudnymi osobami bez wyrządzania im krzywdy, jak udzielać pierwszej pomocy osobom w różnym stanie fizycznym czy psychicznym, jak radzić sobie ze stresem i agresją, praw człowieka etc.

7. Warunki bytowe

Pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia usytuowane są na parterze budynku Komendy Powiatowej Policji w Kwidzynie. W ich skład wchodzi: 5 pokoi dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokój lekarski, pomieszczenie służące jako magazyn czystej pościeli, magazyn brudnej bielizny pościelowej, pomieszczenie sanitarno-higieniczne.

Należy w tym miejscu wskazać, że pomieszczenie sanitarne nie zapewnia poczucia intymności osobom z niego korzystającym. W drzwiach do pomieszczeń sanitarnych wmontowane są szyby, a stanowisko prysznicowe odgródzone jest drzwiami typu salonowego zamontowanymi tak, że części intymne ciała nie są osłonięte przed wzrokiem pilnujących ich funkcjonariuszy policji. Z tego powodu przedstawiciele mechanizmu zalecają zapewnienie poczucia intymności osobom korzystającym z pomieszczeń sanitarnych, poprzez np. zamontowanie przesłon na takiej wysokości, aby osłaniały one intymne części ciała osób osadzonych w izbie.

Zatrzymani mają zapewnioną właściwą wentylację pokoju oraz temperaturę w nim panującą. W pokojach przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia funkcjonowało oświetlenie nocne.

W wizytowanej placówce zostały zmagazynowane podstawowe środki higieny osobistej, w tym artykuły higieniczne dla kobiet. W magazynie czystej pościeli znajdował się zapas ręczników, wydawanych osobom umieszczonym w izbie.

W magazynie pościeli czystej znajdowały się poukładane na półce: materace prześcieradła, poduszki, koce oraz poszewki.

W izbie zdeponowana została odzież zastępcza i obuwie, wydawane osadzonym w razie, gdy zaistnieje taka potrzeba. Poważne zastrzeżenia wizytujących wzbudził stan odzieży, a dokładnie kalesonów, wydanych zatrzymanemu przebywającemu w placówce w trakcie

wizytacji. Odzież ta była rozdarta od wysokości krocza do kostki. Powodowało to, że widoczna była bielizna zatrzymanego. W ocenie przedstawicieli KMP konieczność przybywania, a także prawdopodobnie późniejszego przemieszczania się osadzonego po budynku komendy (w związku z realizowanymi czynnościami) w takim stroju było upokarzające. Sytuacja ta jest całkowicie niedopuszczalna. Również przedstawione przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji wytłumaczenie, że wszystkie pozostałe spodnie nie zostały zwrócone z pralni, nie może być przyjęte przez wizytujących za wystarczające.

W podoz funkcjonuje obowiązek oddawania do depozytu przez osadzone kobiety ich bielizny osobistej (biustonosza). W tym miejscu przedstawiciele KMP zaznaczają, że zgodnie z postanowieniem § 9 ust. 1 regulaminu *osoba przyjęta do pomieszczenia korzysta z własnej odzieży, bielizny i obuwia*. W związku z tym pracownicy BRPO stoją na stanowisku, iż należy umożliwić osobom umieszczonym w izbie pozostawanie w bieliźnie osobistej. Wizytujący zalecają wyeliminowanie obowiązku rozbierania się osób umieszczonych w podoz z ich odzieży i bielizny osobistej. Jednocześnie w sytuacji, gdy ze względu na wymóg zapewnienia bezpieczeństwa istnieje konieczność rozebrania osób umieszczonych w placówce z ich odzieży (w tym bielizny osobistej), należy zapewnić odpowiednie ubranie zastępcze, w przypadku zatrzymanych kobiet, należy im udostępnić jednorazowe biustonosze.

W pomieszczeniach nie ma łóżek, zatrzymani korzystają z materacy. Podczas oglądu pomieszczeń wizytujący zauważyli w niektórych pokojach podwójną liczbę materacy, biorąc pod uwagę pojemność pokoju. Zastępca Naczelnika Prewencji wyjaśnił, że zatrzymani zgłaszali, że w przypadku jednego materaca jest im zbyt zimno (dotkliwie odczuwali zimno podłogi) i dlatego otrzymywali dodatkowy materac. Pomimo tego, że § 8 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w *sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb* (Dz. U. z 2015 r. poz. 279 ze zm.) umożliwia wyposażenie pokoju dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia również w materace wolno leżące, w ocenie wizytujących wskazane byłoby zamontowanie prycz, aby wyeliminować niedogodności zgłaszane przez zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Posiłki dla zatrzymanych są przygotowywane przez podmiot zewnętrzny i dostarczane w formie cateringu do pdoz w jednorazowych pojemnikach. Ponadto osadzeni, którzy chcą ugasić pragnienie, mogą otrzymać wodę mineralną.

Osadzeni posiadający środki finansowe mają możliwość dokonania drobnych zakupów za pośrednictwem funkcjonariuszy policji pełniących służbę patrolową.

Tak jak wskazano wcześniej izba nie dysponuje monitoringiem wizyjnym. W rozmowie z przedstawicielami mechanizmu Zastępca Naczelnika Prewencji poinformował, że podjęto już próby pozyskania środków finansowych na zamontowanie kamer telewizji przemysłowej. W ocenie pracowników BRPO wyposażenie izby w przedmiotowy sprzęt mogłoby przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa w placówce. Możliwość monitorowania zachowania zatrzymanych przez cały pobyt w pdoz skróciłaby czas wykrycia sytuacji zagrażającej życiu i zdrowiu osób pozbawionych wolności. Ponadto zapisywane nagrania mogłyby służyć do wyjaśnienia zarzutów niewłaściwego traktowania przez funkcjonariuszy. Mając to na uwadze przedstawiciele KMP zalecają zainstalowanie w placówce monitoringu.

Opłata za pobyt w izbie osób doprowadzonych w celu wytrzeźwienia wynosi 148 zł. Przedstawione podczas wizytacji świadectwo wzorcowania alkometru było ważne.

8. Dostosowanie jednostki do potrzeb osób z niepełnosprawnością

Izba nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością fizyczną. Jednakże w obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku wyznaczone są 2 jednostki: Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach i Kościerzynie, w których pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia posiadają udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością. W związku z tym osoby z niepełnosprawnością osadzane będą w przystosowanych do tego placówkach.

9. Zalecenia

Na podstawie art. 19 *OPCAT*, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji zalecają:

1. Komendantowi Powiatowemu Policji w Kwidzynie:

- 1) wyeliminowanie obowiązku rozbierania się osób umieszczonych w pdoz z ich odzieży i bielizny osobistej podczas sprawdzenia szczegółowego;
- 2) wyposażenie izby w monitoring;

- 3) rozważenie zwiększenia liczby funkcjonariuszy podczas służby w izbie;
- 4) wyeliminowanie dotychczasowej praktyki polegającej na obecności funkcjonariusza policji podczas badania lekarskiego wykonywanego poza Izbą, chyba że lekarz wyrazi takie życzenie;
- 5) przegląd odzieży zastępczej i utylizację nienadającej się do użytku;
- 6) wyposażenie izby w odpowiednią do pojemności podz ilość odzieży zastępczej;
- 7) zapewnienie poczucia intymności osobom korzystającym z pomieszczeń sanitarnych, poprzez np. zamontowanie przesłon na takiej wysokości, aby osłaniały one intymne części ciała osób osadzonych w izbie;
- 8) powiększenie czcionki tekstów regulaminu umieszczonych w pomieszczeniach;
- 9) uzupełnienie brakującego regulaminu w pokoju nr 5;
- 10) wyposażenie izby w biustonosze jednorazowe i wydawanie ich zatrzymanym w razie konieczności;
- 11) wyposażenie izby w tłumaczenia regulaminu na języki obce;
- 12) wyposażenie izby w listę adwokatów i radców pranych wykonujących zawód w okręgu sądowym, do którego przynależy placówka;
- 13) poszerzenie oferty szkoleniowej dla funkcjonariuszy pełniących służbę w podz o systematyczne warsztaty i ćwiczenia praktyczne na temat: pracy z trudnymi klientami, radzenia sobie ze stresem i agresją, praw człowieka etc.
- 14) wyposażenie izby w prycze.

II. Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Gdańsku:

- 1) Zapewnienie środków finansowych na realizację zaleceń nr 2,6,7,10,13 i 14.